

**BUDE
JAKO STROM
ŠTÍPENÝ
PŘI
TEKUTÝCH VODÁCH**

Ž 1.3

6
1988
ročník XX

**česká
SLOVÁCKA**

JP

... STOPY V PÍSKU

Jeden muž měl v noci sen. Zdálo se mu, že kráčí s Pánem po písečné pláži. Na obloze se mu přitom ukazovaly jednotlivé záběry z jeho života. Všiml si, že při každém záběru se v písaku objeví dvě dvojice stop, z nichž jedna patří jemu a druhá Pánu. Když uviděl poslední záběr, ohlédl se zpět na stopy v písaku. Zpozoroval, že na mnoha místech na jeho životní cestě jsou jen jedny stopy a viděl, že to bylo vždy v těch nejtěžších a nejsmutnějších chvílích života. Velice jej to zamrzelo, a proto se zeptal: „Pane ty jsi slíbil, že od okamžiku, kdy se člověk pro tebe rozhodne, jdeš s ním stále až do konce. Ted zde však vidím, že v nejsložitějších a nejtěžších chvílích mého života jsou jen jedny šlépěje. Jak si mám vysvětlit, že jsi mě opustil vždy, když jsem tě nejvíce potřeboval?“ Pán odpověděl: „Neboj se, já tě miluji, nikdy bych tě neopustil. Ve chvílích utrpení a bolesti, kde vidíš jen jedny šlépěje, tehdy jsem tě nesl.“

Sdělení redakce:

Milí čtenáři, obracíme se na Vás s prosbou o pomoc při shromažďování historického materiálu o vzniku a životě našich sborů v našem státě. (Uvítáme zprávy o vzniku shromáždění, životopisy bratří, kteří stáli v popředí práce, zprávy o významných akcích atd.) Zvlášť vitané budou informace o práci v Jihomoravském kraji. Získaný materiál chceme použít jednak v publikaci o našich sborech, jednak k dalšímu příležitostnému zveřejňování pro povzbuzení spoluživoucích a k poučení mladší generace. Za Vaše pochopení a pomoc děkujeme. Své příspěvky zasílejte na adresu administrace.

tp

OZNÁMENÍ ADMINISTRACE

Jsme vděčni Bohu i státní správě, že od příštího roku (1989) máme zvýšený náklad našeho časopisu Živá slova. Můžeme proto uspokojit zájemce, na které se dosud nedostalo. Prosíme odběratele Živých slov, aby oznamili všem zájemcům, na které se časopis dosud nedostal, že si jej mohou objednat v administraci do 25. 1. 1989. Jen vás prosíme, pokud je to možné a scházíte se v některém sboru, abyste nám zaslali hromadnou objednávku — velmi nám tím usnadníte rozesílání časopisu.

Někteří žádají během roku složenku na zaplacení předplatného. Poštovní poukázku vkládáme do 1. čísla každého ročníku. Děkujeme všem, kteří posílají své předplatné do konce 1. čtvrtletí a zvláště těm, kteří spojují předplatné s příspěvkem na zvýšené náklady.

Pokud časopis z nějakých důvodů nedostanete, napište nám. Podle možnosti se budeme snažit, abyste svůj časopis měli.

Vaše administrace Živých slov

ŽIVÁ SLOVA vydávají Křesťanské sbory v ČSSR v Ústředním církevním nakladatelství v Praze. — Řídí odpovědný redaktor Ing. Jan Ostrolucký s redakční radou. Adresa redakce: 701 00 Ostrava 1, Fifejdy II, Lechowiczova 5/2839. — Vychází šestkrát ročně. Předplatné na celý rok 30,— Kčs. — Administrace časopisu: 755 01 Vsetín, Jiráskova 1817/72, telefon 2930. — Grafická úprava: akad. malíř Jaroslav Kapec. — Rozšířuje administrace. — Tisknou Moravské tiskařské závody, n. p. Olomouc, závod Ostrava, provoz 26 Valašské Meziříčí. — Snížený poplatek za dopravu novin povolen SmRS Ostrava, č. j. 3126/84 ze dne 26. 4. 1984. Dohlédací pošta Vsetín 1. — Reg. číslo R 5078. — Index 47 876.

POSVĚCENÍ

Pojem posvěcení souvisí s výrazy svatý a svatost. Původní význam pochází z hebrejského kořene k—d—š a znamená oddělení někoho nebo něčeho od obecného pro svatého Boha. Nad pojmem posvěcení je možné se zamýšlet z různých pohledů. Tato úvaha je zaměřena na aktivitu a pasivitu pojmu posvěcení.

1. Bůh posvětitel, Boží aktivita

Ve 3M 20,8 a 3M 21,23 se Hospodin prohlašuje za posvětitele svého lidu. Uvedené verše mají vztah k požadavkům, které Bůh klade na uspořádání izraelské pospolitosti. Tomuto pořádku má být podřízen soukromý i společenský život Izraele. Bůh zde ukazuje na rozdíl mezi životem pohanských národů a tím, jaký má být život vyvoleného lidu. Nejde o omezení osobních svobod, práv a vzájemných vztahů, ale Boží lid je povolán k tomu, aby se stal společenstvím, kde bude platit spravedlnost, zákon a řád, kde Bůh dojde svých práv. Ten, kdo tento řád dává, je Hospodin. Jsou to Boží požadavky, které vedou Izraele k tomu, aby se oddělil od pohanských národů, jejich zvyků, způsobu života, modloslužby a zvrácenosti. Oddělení má být jak vnější, tak i vnitřní. Popud k tomuto oddělení vychází od Hospodina, posvětitele (Ez 20,12).

— Posvěcení je Boží vůle

Bůh si ze své vlastní vůle povolal izraelský lid, aby na něm zjevit svou svatost. Lid bude svatý, bude-li dbát Božích příkazů (3M 22,32). Bůh posvětuje svůj lid svým zákonem a svými řády. On je posvětitel ze své vlastní vůle.

Podle 4M 20,12 se Mojžíš a Aron u „vod svárů“ provinili nedověrou. V rozhodující chvíli selhal. Nemohou proto dovezt izraelské syny do zaslíbené země. Bůh chce být posvěcen ve svém lidu i jeho vůdcích naprostou důvěrou a spolehnutím na své slovo. Nevěru, nebo jinak řečeno neuposlechnutí Božího příkazu lze chápout jako neposvěcení Hospodina před ostatním společenstvím (4M 27,14). Bůh žádá, aby Jeho jméno bylo ctěno, Jeho slovo s důvěrou přijímáno, a tak byl posvěcen.

— Posvěcení je Boží dar

Nejvlastnější podstatou Boží bytosti je svatost. „Svatý, svatý, svatý Hospodin zástupů, plná jest všecka země slávy jeho“ (Iz 6,3).

Svatost je jedinečná vlastnost, která náleží pouze Bohu. Svatostí se Bůh odlišuje od všeho svého stvoření. Člověk vlastní silou Boží svatost nepochopí, může poznat pouze odlesk Boží slávy, která naplňuje zemi a vesmír.

Tváří v tvář Boží svatosti si prorok v hráze uvědomuje svůj stav i stav ostatního lidu (Iz 6,5). Toto poznání platí obecně. Každý člověk je ve stavu stálé vzpoury proti Bohu. Člověk hřeší, protože se jako hříšník narodil. Tepřve když Bůh zasáhne, když odstraní nepravost, je hřích shlazen (Iz 6,7). Tak je i prorok posvěcen a může se postavit do Boží služby. Posvěcení je Božím darem.

— Posvěcení se děje skrze bázeň Boží

Bůh chce svou svatost zjevit prostřednictvím svého lidu. Má to být Boží lid, který bude dosvědčovat svatost Hospodina zástupů tím, že bude mít Boží bázeň (Iz 8,13). Lidé se bouří, národy se spolčují proti Bohu, ale On je má pevně ve svých rukou. Svými soudy přivádí Bůh izraelský lid k poslušnosti. On je Bohem, který soudí i spasí. Při Jeho lidu má být Boží bázeň, která jej zbabí bázně před lidmi (Iz 8,12). Bůh je svatyní těm, kteří se Ho bojí, ale kamenem úrazu a soudem pro ty, kteří Boží zákon nectí (Iz 8,14-15). Svou svatost Bůh zjevuje skrze soud a spásu.

— Posvěcení skrze Boží zjevení sebe

Bůh zjevil svou svatost u vod sváru (4M 20,13). Byl dárcem života pro celý Izrael (viz Boží péči na cestě pouštěj). Ale byl i soudcem, který soudil Arona a Mojžíše. Bůh zjevil sebe a tím i svoji svatost tak, že zjevil sebe jako dárce života a jako soudce.

Na Aronovy syny Nádaba a Abiu sestoupil oheň, aby je spálil. Jejich provinění spočívalo v tom, že svévolným způsobem obětovali Hospodinu (3M 2n). Byla to neposlušnost a vydání falešného svědecství. Bůh je svatý, a proto žádal od svých služebníků, aby byl ctěn tak, jak to nařídil. Služba svatému Bohu nemůže být svévolná, nemůže být konána podle lidských představ.

Bůh proto svou svatost v tomto případě zjevuje soudem, který začíná ve vlastním domě.

V Ez 20,41 zjevuje Bůh svou svatost v suverém jednání. Je to On, kdo shromáždí a vyvede rozptýlený lid z různých národů. Tak bude posvěcen ve svém lidu před očima těchto národů. Bude posvěcen zjevením své svatosti. Bůh sám sebe zjevuje a tím začíná posvětitelské dílo člověka.

Největší Boží zjevení, zjevení sama sebe (EPIGNOSIS) je v Ježíši Kristu (J 17, Ko 1). „Bůh se zjevil v Kristu, v míru uvodě svět sám se sebou. On je obraz Boha neviditelného, prvorozený všechno stvoření.“ Zde Bůh zjevuje sebe ve svém Synu, v němž je dokonale oslavěn a skrze něho posvěcen. Pán Ježíš dokonale zjevil svého Otce, Jeho srdce, Jeho charakter. V Kristu Ježíši je Bůh dokonale posvěcen, oslavěn, Jeho jménu je vzdána čest a sláva. A přesto pro lidské hříchy dopadá na Pána Ježíše Boží soud, který přijímá z Boží ruky v tichosti a pokroče: „Ne má, ale tvá vůle se staň“. Ve svém Synu je Bůh dokonale posvěcen.

„Posvěť se jménu tvé“ je prosbou Božího lidu, kterou věřící vyslovují v modlitbě Páně (Mt 6,9). Co touto prosbou věřící lid vyjadřuje? Jak má být posvěcen Boží jméno? Bůh je svatý a posvěcení Boží se děje skrze Boží lid. Bůh se zjevil dokonalým způsobem ve svém Synu Ježíši Kristu (Ko 2,9). Ti, kdo v Něho uvěřili, se stali Božími syny (J 1,12). Jsou z Boha zpoloženi (J 1,13). A jsou národem svatým, královským knížetstvem, které zvěstuje ctnosti toho, který je povolal ze tmy ve své předivné světlo (1Pt 2,9).

— Bůh posvěcuje člověka sobě a sebe sama člověku

Bůh posvěcuje člověka pro sebe krví svého Syna (Žd 10,10). Bůh dal svého Syna, aby hříšného člověka posvětil sobě samému, aby skrze Kristovu oběť vykoupil člověka pro sebe. Jaká je to oběť a jaké úsilí z Boží strany pro získání hříšníka.

2. Člověk posvětitel — lidská aktivita

Bůh ze své strany učinil pro člověka všechno. Boží dílo je dokonalé. Boží Syn zemřel za lidské hříchy. Jeho krví je člověk vykoupen z marného obcování (1Pt 1,18). Boží ruka je vztažena k člověku. Nyní je řada na člověku, aby Boží ruku uchopil a nabídku ke smíření přijal. Lidská aktivita pak spočívá v posvěcení se poznáním Boha a vydáním se Jemu. Bohem je darováno vše, co je potřebné k životu a k pobožnosti a to skrze známost Pána Ježíše Krista (2Pt 1,3).

— Chtít se posvětit činěním Boží vůle

Prosazovat Boží vůli ve svém životě má být touhou každého upřímného křesťana. K tomu je třeba: S tichostí přijímat vsáté slovo (Jk 1,21). Ozdobit se vnitřně pokorou (1Pt 5,5). Konat posvěcení v bázni Boží (2K 7,1). Mít ducha moudrosti od Boha (Ef 1,17). Očistit duši poslušenstvím pravdy skrze Ducha (1Pt 1,22). Mít svatost a neposkvrněnost před Božím obličejem v lásce (Ef 1,4). Skrze trpělivost konat běh uloženého boje (Žd 12,1).

— Chtít se posvěcovat pro Boha poznáním Jeho osoby

Touha chtít se posvětit pro Boha má vycházet z prosby, aby to byl Boží Syn, který uvede křesťana ve všelikou známost nebeského Otce; prosba má být ve jméně Ježíše Krista (J 14,13-14). Ten, kdo neprosí, nemůže ani obdržet (Jk 4,2).

Proto křesťan má přijít ke Kristu s prosbou, aby to byl On, kdo mu zjeví nebeského Otce (Mt 11,27). Má to být On, kdo vypráví o Otci tak, aby Jej člověk poznal (J 14,7). Je to On, kdo uvádí věřící ve všelikou pravdu a v té je posvětí (J 17,17). Je to Kristus, kdo otevře mysl věřících tak, aby rozuměli písmům (Lk 24,25). Pán Ježíš Kristus je ten, který činí známé jméno svého Otce tak, aby milování, kterým Jej Otec miloval, bylo v Jeho učednících a také On v nich.

— Chtít posvětit Boha v srdeci

Mnozí věřící lidé prožívají obavy, zda jejich život je prožíván v moci Duha svatého. Je možné bezpečně rozlišit tělesné od duchovního (Ř 8,1)? Už samotné tyto obavy jsou dobrým znamením toho, že tito věřící chtějí žít upřímně a v souladu s požadavky Božího slova. Zde je nutné si uvědomit, že plnost zákona je láska (Ř 13,10) a že ten, kdo miluje Boha, je od Něho vyučen (1K 8,3). Proto chtít posvětit v srdeci Pána Boha má být touhou každého upřímného věřícího člověka (1Pt 3,15).

— Chtít posvětit Boha a Jeho jméno před lidmi a pro lidi

Vypráví se, že kdysi prodával jeden obchodník lék, který měl podporovat růst vlasů. Jakou reklamu však tento muž dělal nabízenému zboží, když sám byl holohlavý? Věřící člověk má být připodobněn obrazu Božího Syna (Ř 8,29). A proto platí: „Ale jakž ten, který vás povolal, svatý jest, i vy svatí ve všem obcování budte“ (1Pt 1,15).

PREČÍTALI SME ZA VĀS

Nezáleží na tom

1. aby sme sami najprv boli šťastní, ale aby sme šťastnými urobili druhých,
2. aby sme boli milovaní, ale aby sme sami milovali a stali sa požehnaním pre druhých,
3. aby sme presadzovali svoju vôľu, ale aby sme sa vedeli zaprieť,
4. aby sme našli svoj život, ale aby sme ho stratili pre druhých,
5. aby Boh činil našu vôľu, ale aby sme my činili Jeho vôľu,
6. či žijeme dlho, ale či sme svoj život dobre využili,
7. čo hovoria a myslia o nás ľudia, ale čím sme pred Bohom,
8. čo činíme, ale ako a prečo to robíme,
9. čím sme, ale akými sme,
10. či máme veľkú známosť, ale či poznané pravdy vieme uviesť do života,
11. aby sme unikli utrpeniu, ale aby utrpenie dosiahlo pri nás svojho ciela,
12. kedy zomrieme, ale či sme hotoví stretnúť sa s Bohom.

prípr. jk

AKO POTEŠOVAT A POVZBUDZOVАŤ?

Všetci máme bližšie ku kritizovaniu iných, ako k tomu, aby sme ich povzbudili. Vedúci kritizujú podriadených a naopak; učitelia kritizujú žiakov a naopak; rodičia kritizujú deti a naopak. Každý z nich vie, aký by mal byť ten druhý. Vlastne by ho chcel povzbudit, aby taký bol. Povzbudzovanie sa rovná potešovaniu. K tomu treba popri dare i znalosť, ako na to a s tým hodnú dávku pokory a pevnej vôle.

Ak chceme docieliť, aby deti rady užierali riady, stačí, keď ich pochválime, že to robia dobre. Tento princíp má oboecnú platnosť aj medzi dospelými. Vždy možno niečo pochváliť. Sú Judia, ktorí sa na to zameriavajú, a potom ich každý má rád a ako takých ich aj poslúcha.

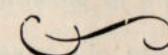
Na potešovanie nie je dáky recept; predsa je však niekoľko spôsobov, ako potešovať. Niektoré si uvedieme.

1. HOVORENÍM. Slovo na svoj čas je veľmi dobré. Musí to byť slovo k srdcu, nielen pre rozum. Za tým účelom vykonávame návštevy a organizujeme stretnutia.

2. PÍSANÍM. To môže byť účinnejšie ako hovorené slovo. Keď píšeme, sme dvakrát smelší. Aj malá pohľadnica s povzbudením poteší, tým viac list.

3. NAČUVANÍM. To je niekedy, zvlášť pri starších ľudoch, dôležitejšie ako hovorí. Kým Jobovi priatelia 7 dní načúvali, boli mu na potešenie. Keď otvorili ústa, tak už nie.

spr. ik

Božie Slovo k nám hovorí o Jeho láske. Naše slová k Nemu by mali hovoriť o našej láske.

SAMOSPRAVEDLIVÝ

I J 1,8

Pred nějakou dobou jsem poznal člověka, který tvrdil, že ve svém životě nikdy nehřešil. Snad ještě nikdy jsem nepotkal člověka, který byl tak skálopevně přesvědčen o své dokonalosti. Považoval jsem za nutné ho vystavit z tohoto omylu, a proto jsem ho začal měřit normou zákona:

„Zákon říká: Nezabiješ! — ale vražda není jen dokonaný skutek. Její zárodky a kořeny jsou hluboko v lidském srdci. Je to sobectví, neláska, nenávist, hněv. Vy se nikdy nehněváte?“

„Někdy ano,“ připustil. „Ale nikdy to není bez příčiny. Je to spravedlivé rozhořčení a svatý hněv!“

„Povzlete upřímně — nenadáváte a neklejete, když se rozlobíte? Nepoužíváte přitom neslušné výrazy?“

Přiznal, že tak občas činí.

„Ale pak vás hněv není svatý, ale je to jen projev nelásky! Jak se to připravujete na setkání s Bohem?“

„Podívejte,“ odpověděl, „ale já tím nic zlého nemyslím, když někomu v hněvu nadávám. To není od srdce, to je jen od plíc!“

Tak takhle vypadá spravedlivý člověk! Jsou spravedliví lidé, ospravedlnění samotným Pánem Bohem, kteří se však považují za hříšné, protože se měří normami Ježišového zákona. A na druhé straně jsou hříšníci, kteří se považují za spravedlivé, protože se ospravedlňují sami i bez pravého měřítka skutečné spravedlnosti. Jejich domnělá spravedlnost je však veličinou velmi pochybnou.

Zobrazím vám ji následujícím příkladem: Představte si, že bych vám ukradl hodinky, prodal je a peníze bych propil v nejbližší hospodě. A když byste za mnou přišel a ptal se, co to má znamenat, jen bych vám s klidem odpověděl: „Ano, hodinky jsem vám sice ukradl, prodal a peníze jsem propil, ale nemyslím jsem tím nic zlého. To jen moje ruce, v srdci proti vám nic nemám.“

Takové obhajobě byste se asi trpce poušmáli a považovali ji za projev ne-normálnosti anebo za drží cynismus mravně otupělého zločince.

Přátelé, není radno podobně žertovat se svatým Bohem, u jehož soudu není odvolání k vyšší instanci!

Podle D. L. Moody

PŘÍMLUVCE

I 2,1; R 8,34; Zd 7,25

Přímluvce najdeme v celé Bibli jen jednou, co ale tento pojem znamená, je vyjádřeno různými způsoby v dopisech apoštola Pavla i v epistole k Židům. Činnost Pána Ježíše v úloze přímluvce můžeme popsat následovně: Než bude satan — nepřítel Boží i lidský — zbaven moci, představuje Přímluvce před Bohem jako nás zástupce. Proto kladě apoštol Pavel ve chvalozpěvu výře (R 8,33n) dvě vážné otázky: „Kdo vznese žalobu proti vyvoleným Božím? Kdo je odsoudí?“ Ihned také odpovídá: „Vždy Kristus Ježiš, který zemřel a který byl vzkříšen, je na pravici Boží a přímlouvá se za nás.“

Apoštol Pavel tím vyjadřuje, že náš Přímluvce Ježiš Kristus nás zastupuje u svého nebeského Otce. Z vlastní zkušenosti dobře víme, že nepřítel nás znova a znova obviňuje ze starých hříchů, i když nám byly z Boží milosti odpuštěny

skrze víru. Chce nás tak zneklidnit, zvlášť tehdy, šlo-li o vážnější hřichy. O Martina Lutherovi se vypravuje, že před něj předstoupil satan s dlouhým seznamem hřichů, kterých se ve svém životě dopustil. Luther však namítl: „To, co mi ukazuješ, je všechno pravda, ale připíš tam také to, že krev Krista Ježíše, Syna Božího mne očistila od všelikého hřachu.“

Budemeli podobně zneklidňování nepřitelem našich duší, smíme jej směle odmítout s tím, že jsme svou záležitost předali zástupci, na nějž se může obrátit. Mám-li zástupce, je samozřejmé, že se svým odpůrcem nemusím znepokojoval. Nemusím obhajovat sám své právo, vždyť proto mám Jej — Pána Ježíše — který již dávno dal mé záležitosti do pořádku. Budu-li Jemu cele důvěrovat, platí Jeho příslib, že mne bude zastupovat u nebeského Otce. Pak mohu satana odkázat na svého Přímluvce, On se vždy ujmé mého případu.

Je skutečností, že Pán Ježíš v moci své zástupné smrti se za nás stále přimlouvá na trůnu milosti u svého Otce. Může zastoupit před velkým náporem nepřitele všechny, kdo Mu patří. Vše, co mohlo a muselo být za nás vykonáno, dokonal svým utrpením, svou smrtí a zmrtvýchvstáním. Pro své vykonání jsme sami nemoži učinit nic. Je potěšující, že Pán Ježíš je naším Přímluvcem u svého Otce. Přesto, že Mu náležíme, stále znovu a znovu Jej svými chybami zarmucujeme. A pak přichází nepřítel našich duší a chce nás uvrhnout do beznaděje a zoufalství svým našeptáváním: „Bůh tě zavrhl! On tě již odepsal! Už tě nechce.“ Nemáme však důvod pro beznaději a malomyslnost. Jestliže upadneme, můžeme zase povstat s odvoláním na slova apostola Jana, který dobré znal hloubku myšlenek Pána Ježíše: „... zhrešlí kdo, máme u Otce přímluvce Ježíše Krista spravedlivého“ (J 2,1).

Při své dlouholeté pastýřské službě jsem přišel do styku s mnoha lidmi, kteří bázlivě „zahodili flintu do žita“ a nechtěli bojovat dál. Své poraženectví zdůvodňovali slovy: „Stejně to již nemá smysl, nevidím žádné východisko.“ Pro takové duše je pak opravdu radostným poselstvím, že Pán Ježíš chce být jejich Přímluvcem u svého Otce. Pomůže jim to vzchopit se a radostně pokračovat na cestě za Ním. Můžeme, ba musíme, stále přicházet k našemu Pánu. Jen tak prožíváme stále očištování od našich hřichů. Musíme si stále připomínat: Pán Ježíš sedí v podobě Syna člověka po pravici svého Otce a pozvedá k Němu své probodené ruce. Moc Jeho prolité krve zajišťuje stále odpuštění, které tolik potřebujeme.

Opravdovým učedníkům Pána Ježíše ani nepříje na mysl, aby na základě této skutečnosti vědomě hřešili. Věříci, kteří jsou v upřímném spojení s Pánem Ježíšem, nechtějí úmyslně zarmoutit svého nebeského Otce. Jejich zásadním postojem je odpor ke hřichu, a pokud hřeší, je to z důvodu zlehčení či nedbalosti.

V listu Židům 9,24 máme ještě jednou krásně vyjádřeno, že Pán Ježíš zaujal místo Přímluvce: „Kristus ... vešel do samého nebe, aby se za nás postavil před Boží tváří.“

Náš Spasitel Pán Ježíš u svého Otce nevede zahálčivý život, ale je stále v činnosti. Přimlová se také za vyslyšení našich prosebných modliteb. Přicházíme-li na modlitbě k Bohu ve jménu Pána Ježíše a čekáme touzebně na vyslyšení, můžeme si být jisti jejich mimořádnou účinností. Pán Ježíš o tom mluví ve své řeči na rozlučenou (J 16) velmi otevřeně. On, Boží Syn, prosí za nás jako za svůj majetek. Jemu můžeme předkládat své těžkosti s plnou důvěrou i útěchou, že je bude zastupovat u svého nebeského Otce. A protože On svého Syna miluje, zcela určitě vzhledně na naši nouzi, na naše úzkosti a potřeby, jako by se týkaly Ježíše Syna.

Krásný, zářivý pohled na způsob přímluvy Pána Ježíše za svého následovníka máme ve slovech, která řekl Petrovi (L 22,31-32): „Já jsem však za tebe prosil, aby tvá výra neselhala.“ Náš Mistr má největší zájem na tom, abychom dosáhli slavný cíl jako Jeho následovníci. Stojí za tím všim a vynakládá mnoho úsilí na jeho dosažení.

přel. zd

VYJÍT NA CESTU

Prohlášení posluchače „Pane, půjdou za tebou, kam se koli obrátíš“ (L 9,57) mělo potěšit ducha Syna Božího, ale Pán poznal ukvapenou a nepříliš hlbokou touhu, a proto mu předložil k přemýšlení obtížné životní podmínky. Odvaha ho opustila a od počátečního úmyslu ke skutečnému provedení bylo daleko. Jsou mnozí posluchači, kteří přijímají radostnou Boží zvěst a jsou odhodlání nastoupit cestu k záchrane pro věčnost. Sám Duch svatý je seznámen s obtížemi, aby se prověřilo, do jaké hloubky jejich srdečí evangelium proniklo a zda jeho působení přineslo změnu. Má se osvědčit, zda touha je upřímná a rozhodnutí pevné a nelekající se překážek (J 16,33).

Kde lidskou duši neodradily varovné podněty a víra se postavila na zaručený základ, tam následuje výzva

Záchrance: „Pojď za mnou!“ To vylučuje slib „já půjdu“, avšak žádá opustit dosavadní stanovisko a vykročit. Každé zaváhání i ohled na vlastní potřeby s touhou odložit rozhodnutí na pozdější dobu nedávají naději na dobré výsledky ani na dosažení žádaného cíle. Výzva Záchrance má svoji důležitost, neboť „za mnou“ znamená, že On půjde napřed, odstraní zá碌dnu strahu a pro toho, kdo Ho následuje, zbudou jen úseky méně obtížné. Vzpomeňme, kdo vstoupil do rozpálené pece před vhozením statečných mládeneců nebo před hladové šelmy do jámy před svržením věrného modlitebnika.

Budeme vděčni, že milostivý Pán nám dovoluje, abychom jen neslibovali, ale šli v plné důvěře a oddanosti za Ním.

vt

DOBRÁ STRÁNKA

Při návštěvě v Betanii v domě sester Marty a Marie a jejich bratra Lazara (L 10, 38-42) host Pán Ježíš vytýká hostitelce Marte pečlivost a starostlivost, která ji zaměstnává, když pro Něho připravuje občerstvení a naopak vyzdvihuje postoj Marie „bezstarostně“ sedící u Jeho nohou: „Maria dobrou stránku vyvolila ...“ (v. 42). Jak rozumět tomuto výroku, co Pán Ježíš myslí „dobrou stránkou“?

Vyvolit si dobrou stránku znamená být **vnímavým** pro pořád hodnot. Nejprve duchovní, pak tělesně; ale i důležitou zásadu, pokud toto převadem do duchovní oblasti, která říká, že nejprve

je nutné přijímat, aby bylo možné později vydávat ve službě.

Vyvolit si dobrou stránku znamená **zvolit obecenství** s Pánem Ježíšem. Maria nemůže být v kuchyni, když Mistr sedí v pokoji. Někdy to může být obtížné oprostit se od úkolů, práce a nejrůznějších povinností a dát přednost obecenství s Bohem.

Vyvolit si dobrou stránku znamená **přijmout** Pána Ježíše. On nechce být hostem, ale domácím v srdcích těch, kteří se Mu upřímně otevřou; a to i se všemi z toho plynoucími důsledky.

Vyvolit si dobrou stránku znamená **oddanost**. Maria je tak oddána Pánu, že sedí u Jeho jho-

hou. Jen v tomto postoji se může naučit poznávat a rozumět Jeho vůli. Kdo se nedokáže ztišit u nohou Spasitele, ten se nikdy nic nenaucí a duchovně nedoroste.

Vyvolit si dobrou stránku znamená **poddanost**. Maria nestojí, neběhá, neobsluhuje, nereptá. Ona sedí a naslouchá, poddává se celou svou bytostí pod autoritu Mistra. V pokoře se Jím nechává vyučovat a vést; ztotožňuje se s Jeho vůlí a přijímá Jeho jho.

Dobrá stránka znamená zdravý duchovní profil. To je tedy to, čeho si Pán Ježíš u Marie všímá, cení a zaslibuje, že „nebude odjato od ní“.

hk

POSVĚTE SE K ZÍTRKU

1T4 5,23
Fp 3,20-21

Brněnské podzimní shromáždění se letos konalo v prostorech pro většinu z nás nových, mnozí i z domácích s bázni očekávali, jak se všechno podaří zvládnout, ale nyní můžeme vděčně říci, že Pán se o všechno velmi dobře postaral — organizačně i co do bohatství myšlenek, které jsme si mohli odvězít s sebou.

Výchozími verší pro společné přemýšlení byly verše:

Sám pak Bůh pokoje posvěti vás ve všem a celý váš duch i duše i tělo bez úhony ku příští Pána našeho Jezukrista zachováno budíž.
1Te 5,23

Ale naše obcování jest v nebesích, odkudž i spasitele očekáváme Pána Jezukrista, kterýž promění tělo naše ponížené, aby bylo podobné k tělu slávy jeho, podle mocnosti té, kterouž mocen jest i všecky věci podmaniti sobě.
Fp 3,20-21

Hovořilo se tedy, jak má náš život vypadat, když očekáváme příchod Pána Ježíše.

Když Pán odcházel, slíbil, že zase přijde. Jemu smíme důvěřovat, třebaže zástupy lidí nevěří, že přijde. Přijde v okamžiku, nebude čas na to, aby někdo změnil názor, ani na to, aby uvěřil.

Lidé rádi přemýšlejí, plánují do budoucnosti, chtějí slyšet, co bude za rok, za deset nebo více let. Zajímá je, co se bude zdražovat, co se zlevní, co se kde bude stavět, co nového věda vymyslí a mnoho jiného. Avšak jejich zájem rázem končí, jakmile se hovoří o tom, co bude po smrti. Atéhnané byli nadšení, když Pavel začal hovořit o novém Bohu, ale jakmile se zmínil o vzkříšení a budoucím soudu, zájem opadl a někteří se začali i posmívat. A přece nás zde Pán postavil, abychom hovořili o budoucnosti — o příchodu Pána Ježíše pro církev. Máme o tom hovořit slovy, ale i životem.

Pán Ježíš přijde! — Co mám tedy dělat? Jak mám žít? — Stručná odpověď zní: Posvětit se, žít ve svatosti. Co to znamená prakticky? Když čekáme vzácnou návštěvu, doma uklízíme, připravujeme se — podobně se chystejme na Jeho příchod. Očekávání v posvěcení není sedivé, nudné čekání ani upjatost, jak si to nevěřící lidé představují. Někdo řekl, že kvalita života odpovídá jeho cílům. Cílem posvěceného života je příchod Pána Ježíše, na to se těšíme, na to čekáme, tomu jdeme vstří. Je to vysoký a slavný cíl a kvalita našeho života odpovídá tomu, jak je v nás toto očekávání skutečné.

Posvěcení znamená oddělenost pro Boha. Ve Starém zákoně se posvěcovali lidé, zvířata i věci a znamenalo to, že patří Bohu. On chce, abychom žili Jemu a vyžaduje proto, aby náš život byl čistý (2Tm 2,19-20, 1J 3,2-3). Znamená to vést život, který je pro druhé příkladem. Pavel připomíná starozákonní Boží požadavek na čistotu: „Netáhněte jha s nevěřícími, nebo jaký jest

spolek spravedlnosti s nepravostí a jaké obcování světla s temností? ... A protož vyjděte z prostředu jejich a oddělte se, ... nečistého se nedotýkejte a já příjmu vás a budu vám za Otce...“ (2K 6,14-18). Tyto verše mají široký dosah, týkají se společnosti, kterou kolem sebe vytváříme, jsou aktuální pro mladé lidi, kteří hledají životního partnera. Ve svědecitvě na večeru zpěvu jeden mladý muž vzpomínal, jak ho po delší známosti opustila nevěřící dívka a jak mu to zranilo srdce. — „Je lépe mít zlomené srdce, než zlomit srdce Bohu,“ dodal k tomu potom jeden bratr.

Hovoříme-li o posvěcení, je třeba rozlišovat:

1) Věřící člověk je posvěcen v Kristu (Fp 1,1, 1K 1,2). To je jednorázová životní zkušenost při obrácení, kdy obět Pána Ježíše čini z člověka, který je pro Boha cizí, jiného člověka — odděleného pro Boha.

2) Dále hovoří např. Petr (1Pt 1,15) o posvěcení v obcování, v našem praktickém životě — to souvisí s každodenním zápasem, abychom se udržovali v čistotě a vydávali se Bohu k dispozici — ke službě. Jde o náš posvěcený život. „Pána Boha posvěcuje v srdcích svých,“ říká Petr.

Verš 1Te 5,23 říká: „Bůh ... posvěti vás ve všem.“ Co je to „všechno“? — Předcházející verše (16-22) uvádějí výčet:

Vždycky se radujte — posvěcení v radosti

Bez přestání se modlete — posvěcení v modlitbě

Ze všeho díky činite — posvěcení ve věčnosti

Ducha neuhašujte — posvěcení života v Duchu

Proroctvím nepohrdejte — posvěcení při slyšení Božího slova

Všeho zkuste, co dobrého, toho se držte — posvěcení při styku s nespolehlivými věcmi.

Od všeliké zlé tvárnosti se varujte — posvěcení, když je třeba utíkat před zlem.

Ve 2K 5,2-6 Pavel naznačuje, jaký je v nás vnitřní rozpor. Člověk jako by váhal. Dokonalost chceme, Jeho příchod čekáme, těšíme se na to, až budeme s ním, ale na druhé straně se nám nechce zemřít, odejít z tohoto světa. Sám Pavel Filipenský odhaluje, že neví, co by vyvolil, zda být s Pánem nebo pracovat zde pro Něho (Fp 1, 21-24). Bible však hovoří i o lidech, kteří se přichodu báli — Adam a Eva v ráji. Bůh je našel schované v křoví a oni přiznávají, že se báli — nebyli na svém místě, byli poskváreni hříchem, neposlušností. Podobně Jonáš pro neposlušnost utíká před Hospodiinem. Kéž bychom se nemuseli Jeho přichodu bát, ale raději aby naše srdce byla čistá a my se těšili na Jeho příchod.

V závěru zazněla myšlenka: „Posvěťte se k zítku!“ (Jz 7,13). — Zítra bude pondělí, lidé budou rozmrzeli, že musí vstávat, že musí do práce, ale ti, kdo žijí v posvěcení, se těší na další den: „Panče, děkuji ti za tento nový den, možná že přijdeš právě dnes, chci jít Ivému přichodu vstří.“ Bůh chystá svým milým dobré věci. Živě zazněla slova: „Je zde mnoho mladých lidí, kteří hledají svého životního partnera — posvěťte se k zítku — připravujte se pro svého partnera v posvěcení.“ A pro všechny Boží děti platí, že se mají posvěcovat k Jeho příchodu.

vý

Mluvíme-li mnoho o svém utrpení lidem, jsme v nebezpečí, že o něm málo mluvíme s Bohem.

SKRYTÁ SILA DUŠE

(Dokončení)

Rozdíl mezi důsledky působení duše a Ducha nám bude klíčem k rozpoznání zdrojů. V 1K 15,45 je napsáno, že první Adam byl živou duší. Tato duše má svůj život a dává člověku rozličné schopnosti. To je Adamovo postavení. Ale Pavel pak říká: „Poslední Adam je obžívajícím Duchem“. Právě tady jsou jasně vyznačeny rozdíly mezi důsledky v působení duše a Ducha. Duše je živá a má život v sobě. Duch je však schopen dát život dál, obživit. Duch nežije sám v sobě a pro sebe, ale obžívuje druhé. Je to Duch, který probouzí lidí k novému životu. I nejsilnější duše toho není schopna. „Duch obžívuje“, říká Pán Ježíš, „tělo nic neprospívá“ (J 6,63).

Tento rozdíl musíme mít stále na mysli, je to velmi důležité. Nikdo nebude moci pracovat uspokojivě v Božím království, kdo se v tomto bodě mylí. Proto s takovým důrazem připomínám, že musíme ztratit svoji duši — odložit ji; vždyť co je z duše, není nic platné v Božím království. Chceme-li lidem pomoci, musíme mířit na jejich nejhlubší nitro, nejen na jejich city. Nesmíme pracovat s psychickými silami, protože nikoho neobžíví. Musíme popřít všechno, co je z duše, protože tím zadružujeme Boží dílo. Jde tu o urážku Boha, který nabízí své síly Ducha a o uloupení Jeho slávy.

DUCH DÁVÁ ŽIVOT

Co je to znovuzrození? Je to přijetí nového života od Pána. Přijetí zmrtvýchvstalého života. Proč říká Písmo, že jsme zrozeni skrze vzkříšení Pána Ježíše z mrtvých a ne skrze Jeho vtělení? Protože Jeho nový život je víc než ten zrozený v Betlémem. Ten musel projít smrtí, ale zmrtvýchvstalé — to již neumírá. „Já jsem ten živý ... ježto jsem byl mrtvý a aj živý jsem na věky věků“ (Zj 1, 17-18). Zmrtvýchvstalý život neumírá. A ŽIVOT, který probouzí mrtvé k životu, je moc zmrtvýchvstání.

NA DUŠI NUTNO PRACOVAT

Bůh je to tedy, který působí na člověka svou vlastní mocí, proto Jej musíme prosit, aby blokoval síly naší duše, aby je spoutal. Pokaždé, když chci něco v Božím království udělat, musím nejprve u sebe něco vykonat, co je podmínkou pro práci v království. Musím se totiž postavit stranou. Své talenty, schopnosti je třeba složit k nohám Pána a prosít, aby je spoutal. „Chci Pane, abys pracoval Ty. Nechci se spolehat na své schopnosti. Působ Ty sám, vím, že sám od sebe nemohu nic učinit.“

Někdo však nechce čekat na Pána, ale používá sám své schopnosti. Taková práce je neužitečná a někdy i škodlivá. Duch svatý nechce lidské vměšování. Mame zapřít sebe, abychom byli umrtveni, aby v nás nezůstala síla vlastní iniciativy. Všechno musí přijít od Boha skrze Ducha. Jen Duch obžívuje. Vždy známe verš J 12,24-25 „... kdo miluje duše své, ztratí ji a kdo nenávidí duše své na tomto světě, k životu věčnému ji ostříhá“. To je příkaz našeho Pána. Je tedy třeba nejdříve zemřít, pak se něco děje. Přeněchané zrunko — i kdyby leželo na stole 100 let, zůstane samo. Všechny síly naší duše jsou jako to zrunko, které nepadlo do země. Nic z toho nebude, žádná úroda. Zamysleme se vážně nad sebou. Přináší ten zmrtvýchvstalý život, který v sobě máme, ovoce? Často slý-

chám, že i přes všechnu snahu, nemohou mnozí posloužit nikomu k životu v Pánu. Říkají, že jsou bezmocni. Odpovídám, že nemají síly ke službě, protože mají mnoho své vlastní, která je na místě Boží síly. Používáním své inteligence, metod či přirozených sklonů klademe překážky Boží moci.

Učme se sebezapření. Duch svatý nepotřebuje pomoc našich duševních sil. Jestliže zastavíme všechno, co je z nás samých, pak Pán vyleje svou moc, aby vykonal to, co má v úmyslu. Odložme tedy svou sílu a zdatnost, aby v nás byla Boží moc.

W. Nee

Vianočné sviatky sa zvyknú nazývať aj sviatkami mieru a pokoja. Ľudia si pripomínajú, že v noci, keď sa Pán Ježíš — Knieža pokoja — narodil, z nebies zaznelo: „Sláva na východiskach Bohu a na zemi pokoj, v ľuďoch zaľúbenie!“ (L 2,14). Obyčajne sa po tieto dni všade na svete vyhlasuje prímerie, ľudia sú k sebe milší, pozornejší ... Žiaľ, potom sa všetko vracia do starých koľají.

Sedíme na trávě v krásné přírodě hned vedle cesty. Tu se za námi ozve: „Promiňte, že ruším, ale jste v zakázaném území,“ vyšvětuje mladý ochránce přírody, „zde můžete jít jen po této úzké naučné stezce ...“ „Děkujeme za upozornění, už víme, že všude kromě úzké cesty (za Pánem Ježíšem) je „zakázané území.“

TRI SĽUBY

„A Hospodin ta vždy povedie a nasýti twoju dušu i v najväčšie sucho a obodri twoje kosti. A budeš ako zavlažovaná zahrad a ako prameň vód, ktorého vody nesklamá“ (Iz 58,11).

Tieto Božie sľuby sa netýkajú len Izraela ako celku alebo jednotlivca, ale aj každého z nás. Sú to zasľúbenia pre oblasť ducha, duše i tela, týkajú sa teda celého človeka.

Istý horský vodca ponúkal turistom svoju pravicu so slovami: „Chopte sa tejto ruky, tá ešte nikdy nikoho nesklamala“. O čo lepšie viedie nás Pán a Nebeský Otec! Jeho vedenie sa týka predovšetkým nášho ducha. Jeho Duch hovorí nášmu duchu, ako si máme počínať, akou cestou máme ísť. Často tomuto vedeniu nerozumíme, boli by sme radšej, keby nás vedúci kdesi odcestoval alebo mal dovolenku. Lenže ako naše rodiny, pracoviská či štáty potrebujú vedenie, tak vedenie potrebujeme ako veriaci ľudia v osobnom, rodinnom i zborovom živote. V tomto smere je tým najlepším Veľvodcom viery a Dokonávateľom nás Pán. Na vedenie požívajte svoje vhodné nástroje. Sú nimi Svätý Duch, Božie slovo, zhromaždenia, starší bratia a sestry apod. Vedenie býva spojené s poslušnosťou, s očakávaním, podriaďovaním sa Jeho vôle, ktorá je dobrá, lúba i dokonalá. V istom spôsobe sme aj sami vedúcimi našim defom, blíznym alebo spoluwykúpeným. Tu sa však v plnej mieri na nás vzťahujú slová duchovnej piesne: „O, ako ľudí viesť, keď viesť se nedám sám? Len Tebou z neba zmocnený niest môžem svetlo tmám“. (G. Matheson, prel. M. Rajajová). Často sa z Bozej ruky vytrhávame, ako deti rodičom, chceme bežať sami a potom býva nárek nad rozbítym kolénom. Je dobre nechať so viesť i druhých viesť v zmysle zjavenej Bozej vôle i tej, ktorá nám azda teraz nie je známa, pokial ide o jej ciele. V každom prípade Pán Ježiš viedie najlepšie.

Za všetky Jeho cesty raz vyspievam Mu vďak,
ked v nebesiach, tam doma, mi šťastím zvlhne zrak
a zviem už jasne, prečo ma viedol práve tak ...

Nás Pán sýti dušu. Dáva jej pokrm i nápoj. Sýti sa a napájať je možné kadečím. Pre dušu je tých pokrmov a nápojov neúrekom. Satan má svoje pokrmy, svet má svoje pokrmy, telo má svoje pokrmy. Vždy však po ich požití býva vidieť rozdiel medzi tými, ktorých sýti Pán Ježiš alebo niekto iný. Človek musí jest minimálne raz, dvakrát za deň a píf podľa potreby aj vieckrát. Aj naša duša potrebuje pravidelný prídel pokrmov a nápojov. V každom prípade sú aj tu veľmi potrebné „výdatné raňajky“ pri Božom slove a na modlitbe. Je veľkou chybou, ak hneď po prebudení zapneme rádio a necháme sa sýti hoci aj peknou hudbou. Potom sa niet čomu diviť, že po celý deň nám čosi chýba, sme slabí i zomdlení, naša duša hladuje i smädnie. Sú to iste stare či opakovane rady, ale je dobre chopiť sa aj v tomto prípade Božieho záslúbenia, že našu dušu sýti On sám, dá jej potrebnú vlahu. Naša cesta sa podobá ceste horúcou púšťou, kde je dobrá každá kvapka vlahy. Siahajme vždy po Božích pokrmoch a nápojoch, po Biblii, duchovných piesňach, serióznej hudbe a vhodnej literatúre, neopúšťajme spoločné zhromaždenia, ceňme si rozhovory so staršími bratmi a sestrami a naše duše budú naozaj nasýtené i zavlažené.

Napokon keď hovoríme o bodrých kostiach, myslíme na telo, telesnú konštrukciu a silu. Pravda v duchovnej oblasti je to možné chápať v širších súvislostiach, ale v podstate vieme, že ide o silu duchovného človeka. Pán Boh sľubuje to svoje vzácné obodenie, aké neposkytne nikto iný. V duchovných sférach by vôbec nemali byť výnimkou, naopak pravidlom „bodrí starci“, ktorí

aj v šedinách prinášajú mnohé ovocie. Dnes oveľa viac ako v minulosti vidno však aj mladých nevládných, lekári si stažajú už pri výbere budúcich vojakov, že je mnoho telesne nezdatných, aj keď dobre živených brancov. A to je k dispozícii tiež dobrôt! Býva to tak aj medzi veriacimi ľuďmi, ak sa na nás stav pozrieme úprimne. Kde nabraf nových sŕ, kde dosiahnu splnenie Božieho sľubu o obodení kostí? Predovšetkým na kolenách, v pokornom vyznáni, že sme slabí a nevládni. Len potom bude platíť, že On dáva ustatému silu a tomu, kto nemá, hojne udeľuje moc. Apoštol Pavol vyznáva: „Keď som slabý, vtedy som silný“. Je to pravda zdánlivého protirečenia. Ak sa hrdíme vlastními silami, oháname sa pásťami, obvyčajne nie je ďaleko nás pád. Naopak tí slabí Dávidovia, Pavlovia a mnohí iní, keď Boh obodrí ich kosti, bývajú neobyčajne silní a dosahujú neobyčajné víťazstvá v bojoch s mocami ľamy. Nepovedali sme si nič nové, ani originálne. Predpokladáme však, že veľmi aktuálne. Nuž, chopme sa aj uvedených troch Božích sľubov pre Božiu čest a naše požehnanie!

jk

... RŮST

Je cílem tvého růstu Kristus?

Ale upřímně se majíce v lásce, rostme v toho vše-

lijak,

kterýž jest hlava, totiž v Krista (Ef 4,15).

Růst — to není jen „mnoho vědět“.

Známost nadýmá, ale láska vzdělává (1K 8,1).

Ne vše, co je zajímavé, je prospěšné.

Všecko je dovoleno — ano, ale ne všecko prospívá. Všecko je dovoleno — ano, ale ne všecko přispívá ke společnému růstu (1K 10,23E).

Člověk může pracovat, pomáhat, ale růst dává Bůh.

Já jsem zasadil, Apollo zaléval, ale Bůh dal vzrůst (1K 3,6E).

Roste se pravidelnou stravou — Božím slovem.

...Mléka beze Isti, Božího slova žádostivi budte, abyste jím rostli (1Pt 2,2).

Co děláš pro duchovní růst druhých?

Protož napomínejte se vespolek, a vzdělávejte jen den druhého, jakož i činíte (1Te 5,11).

Jde ti o to, abys byl dobrým příkladem?

A protož jeden každý z nás bližnímu lib se k do-

brému pro vzdělání (Ř 15,2).

Modlíš se za růst druhých?

Neprestáváme modliti se za vás a žádati, ... aby ste chodili hodně Pánu, ke vši jeho labeznosti, v každém skutku dobrém, ovoce vydávajice a rostoucí v známosti Boží (Ko 1,9-10).

Mají druží ze tvých slov užitek?

Zádná řeč mrzutá nevycházej z úst vašich, ale jestli jaká dobrá k vzdělání užitečnému, aby dala milost posluchačům (Ef 4,29).

Raduješ se, když druží rostou, děkuješ za to? (nebo závidíš)

Musíme za vás, bratři, stále Bohu děkovat, jak se sluší, protože vaše víra mocně roste a vzájemná láska všech vás je stále větší (2Te 1,3E).

Poznámky k Biblickej panoráme (IV)

RÍŠA MŘTVÝCH

V predchádzajúcich úvahách sme sa zamysleli nad oblastami, ktoré nie je možno pozorovať a skúmať hmotnými prostriedkami, a ktoré teda nepatria do pojmu „nebesia a zem“. Hovorili sme o riši anjelov, ktorá je „hore“, o riši mocí tmy v „ponebeských oblastiach“ a o pripasti a podsvetnom žalári, ktoré sú „dole“. Pojmy „hore“ a „dole“ treba chápať nie smerové, priestorové, ale duchovne, morálne.

Medzi oblasti, ktoré sú „dole“ patrí aj RÍŠA MŘTVÝCH

„Kde sú mŕtví?“, to je otázka, ktorou sa ľudstvo zaobrába od počiatku existencie. Mnohí sú presvedčení, že človek smrťou stratí akúkoľvek existenciu, že zaniká podobne ako zvieratá. Božie Slovo na viacerých miestach hovorí, že človek má okrem tela aj dušu a ducha, ktoré spolu tvoria „duchovnú podstatu“ človeka. A v tejto duchovnej podštate je prameň života, vedomia, existencie. Telo je len schránkou, ktoré bez duše a ducha nemôže žiť. O tejto duchovnej časti človeka vedeli starozákonní mužovia: Job 32,8: „Ale vidím, že je ona (t. j. múdrost) Duch Boží v smreťom človekovi a dych Všemohúceho je to, ktorý robi ľudí rozumnými“.

Veřmi jasné o nej hovoril sám Pán Ježiš:

Mt 10,28: "A nebojte sa tých, ktorí vraždia telo a ktorí nemôžu zavraždiť dušu..." Telo je v prachu, preto sa obráti na prach, ale duch sa vráti k Bohu, ktorý ho daroval [Kaz 12,7].

O trojedinosti človeka vydali svedectvo i novozákonní pisatelia:
1Te 5,23: „A on sám, Boh pokaja, nech vás ráči celých posvätíť a váš duch nech je zachovalý celý a neporušený i duša i telo bezúhonne, keď príde náš Pán Ježiš Kristus“

Ca je to smrt?

Je to oddelenie tela od duchovnej časti človeka. Telo bez ducha je mŕtve (Jk 2,26). Ale o smrti niektorých Judí čítame v Písme aj inak:

a) Abrahám zomrel a bol pripojený k svojmu Ľudu (1M 25,8). Podobne Izák, Jakob a ďalší. Ako bol „pripojený k Ľudu“? Niekoľko si myslí: nuž jeho telo bolo uložené do hrobu v zemi, ako ostatní, ktorí z jeho Ľudu zomreli. Pán Ježiš to vysvetlil inakšie: „A že mŕtvi vstávajú z mŕtvych, to aj Mojžiš ukázal pri onom kri, keď nazýva Pána Bohom Abrahámovým, Bohom Izákovým a Bohom Jakabovým. Nuž a Boh nie je Bohom mŕtvych, ale živých, lebo Jemu všetci žijú“ (Lk 20, 37-38).

b) V 1Kr 17, 20–22 je príbeh o vzkriesení syna vdovy zo Sarepty. Medzi iným sa tam píše: „... a (Eliáš pozn.) volal k Hospodinovi a rieko: Hospodine, môj Bože, prosím, nech sa navráti duša tohto dieťa do jeho vnútorností!“ A tak sa aj stalo. Po navrátení duše diefa „ožilo“. Duša dieťa nebola v jeho telo, preto dieťa bolo mŕtve, ale Hospodin mohol navrátiť dušu do tela a tak dieťa vzkriesiť k životu.

c) Dcera predstaveného synagógy zomrela. Ale Pán Ježiš ju „chopil za ruku, zavolal a riekoł: Dievča, vstaň! A jej duch sa navrátil a vstala ...“ (Lk 8, 54–55). V predchádzajúcom prípade sa do tela navrátila „duša“, teraz „duch“. Platí to, čo sme si prv povedali, že ide o duchovnú podstatu človeka, dušu a ducha, preto aj Pán Ježiš podľa evanjelistov vypustil dušu, odovzdal ducha. Prismrť súčasne opúšťajú telo duša aj duch a pri vzkriesení sa súčasne duša a duch navrátili do tela.

d) Dávidove diefa zomrelo (2Sa 12,19—23). Keď sa o tom dozvedel, prestal plakat, postif sa, vstal a jedol. Prekvapeným služobníkom povedal: „Ale teraz, keď diefa zomrelo, načo by som sa ešte postil? Či ho azda môžem ešte vrátiť? Ja pôjdem za ním, ale ono sa nevráti ku mne“. O čom to hovoril Dávid — o tele, alebo o duši či duchu diefata? Je jasné, že o duchovnej podstate, ktorá je nositeľkou osobnosti po smrti. Telo sa nemohlo „vrátiť“, ved ešte nebolo pochované, bolo v dome. Ale „vrátiť“ sa mohla iba duša (a duch) diefata. Dávid tiež vedel, že ak zomrie, jeho duša pôjde za diefatom, nie telo do hrobu diefata, ako si to niekoľko môže vysvetlovať.

e) Apoštol Pavel hovorí o smrti ako o „vystahovaní z tela“ (2K 5,8), píše obrazne o našom tele ako o dome, alebo stane, prípadne o odevе. Duch a dušа človeka sa z tohto stanu „vystahuje“, z obleku vyzlečie. Tiež Peter používa stánoch ako symbol tela (1Pt 1,14) a hovorí o ňom, že sa blíži jeho odloženie (pri smrti).

Takže človek pri smrti opúšta svoje telo ako stan, alebo dom, v ktorom býval, ale ako osobnosť trvá ďalej.

Kde odchádza duchovná podstata človeka?

Pán Ježiš povedal o skutočnom človekovi menom Lazar, že ho vo chvíli smrti anjeli niesli do „lona Abrahámovho“ (Lk 16,22). Čo anjeli „niesli“? Telo, alebo dušu? Niesli Lazara, osobnosť, aj keď jeho telo bolo nejakým spôsobom pochované do zeme. O boháčovi je jasne napísané, že ho pochovali — t. j. jeho telo. A predsa, ako Lazar, tak aj boháč existoval ďalej, lebo jeho duchovná podstata bola nositeľkou osobnosti, vedomia, spomienok, premýšľania, vôle, citu.

Ked Jákobovi synovia zvestovali otcovi smrť jeho milovaného syna Jozefa, ktorého vraj roztrhala divá zver, potom smutný otec povedal: „Je isté, že zo-stúpím k svojmu synovi smutný do hrobu“ (1M 37,35). Kde to Jakob chcel zo-stúpiť? Do hrobu? Vedľa Jozef nemal nijaký hrob, kedže ho roztrhala (jeho telo) divá zver. Jakob nechcel vojsť do hrobu, ale do „šeolu“, ako znie v hebrejskom teste. Škoda, že prekladatelia Biblie neponechali aspoň pre tak dôležité slovo pôvodný výraz, alebo jediný slovenský výraz, napr. riša mŕtvych. Použité slová: hrob, jama, peklo, riša mŕtvych pre jediné hebrejské slovo „šeol“ pochopenie niektorých veršov veľmi znesadnili.

V NZ grécky ekvivalent slova „šeol“ znie „hades“, ako je to možné zistíť porovnaním veršov Ž 16,10 a Sk 2,27 (v origináloch).

Všimnime si ešte ďalšie miesta, kde je reč o riši mŕtvych.

1) V 4M 16,30n je zmienka o tom, ako sa synovia Kóráchovi žíví prepadli do šeolu. Co to znamená? Čož žili, keď sa žem otvorila (ako pri zemetrasení) a ich telá nobilita. Tém zomreli a ich duše prišli do šeolu.

2) Jonáš z vnútornosti veľkej ryby volal: „Vóľal som zo svojho súženia k Hos-podinovi a vyslyšal ma; z lona šeolu som pokorne volal o pomoc a počul si môj hlas“ (Jn 2,3). Jonáš použil prirovnanie, keď trápenie, bolesti a celý svoj stav vo tme vo vnútornostach ryby pripomíval trápeniu v šeole, pekle.

3) V príbehu o Saulovi a veštici v 1Sa 28,5-20 je niekoľkokrát zmienka o tom, že duchovia mŕtvych sú „dole“. Samuel predpovedal Saulovi, že zajtra zomrie on, i jeho synovia a tak budú so Samuelom. Smrť v boji neznamenala koniec existencie ich osobnosti.

Čo si môžeme vziať pre seba z týchto starozákonných miest o šeole a z rozprávania Pána Ježiša v Lk 16?

a) V celom období od Ábela až do vzkriesenia Pána Ježiša duchovne podstaty ľudí odchádzali pri smrti do ríše mŕtvyh. Toto miesto bolo „dole“ v biblickom zmysle.

b) Riša mŕtvyh bola rozdelená na dve časti: lono Abrahámovu a miesto mŕk (peklo). Duše Bohom ospravedlnených ľudí odchádzali do lona Abrahámov-

ho, duše ostatných boli v mieste mŕk (Pozri 5M 32,22; 2Sa 22,6, Ž 116,3).

c) Duch a duša človeka sú nositelia osobnosti, t. j. pamäti, rozumu, citu, vôle. Bohatý človek v pekle premýšľal, pamätať si, videl, počul, cítil, chcel.

d) Bohatý človek bol v pekle sám, nikoho nevidel, nemal sa čím potešíť, ved i pohľad na utrpenie druhých by mu bol potešením.

e) Šeol — riša mŕtvych je „dole“, viacaj o nej nevieme. Veď tu ani nejde o umiestnenie, ale skôr o stav ľudí po smrti. Až do vzkriesenia Pána Ježiša neboli ani duše spravodlivých „hore“, pred trónom Božím, ale boli „dole“.

f) Utrpenie pekla začalo ihneď po smrti a teda nie až po súde pred veľkým bielym trónom.

—jos

ZÁKON JE SVĚTLO

Nejen evangelium, nýbrž i zákon je světlo. Jestliže chceme opravdu chodit ve světle, musíme chodit i ve světle zákona.

Že je zákon světlo, to věděli už starozákonné věřící. Žalmista David praví v Ž 19,8-9: „Zákon Hospodinův je dokonalý, občerstvující duši, Hospodinovo svědecktví pravé, moudrost dávající neumělým. Rozkazové Hospodinovi přímí, obveselující srdce, přikázání Hospodinovo čisté, osvěcující oči.“

Někteří vykladači Písma (už od reformace) rozlišují zákon mravní, obřadní a společenský. Považujeme toto rozdělení za vedlejší a budeme slovem „zákon“ rozumět tu část Písma, kde Bůh zjevuje svou vůli, ať už jde o zákon Kristův (Mt 5-7), který je vlastní božským výkladem Mojžíšova desatera, nebo třeba o všelijaké oběti, které se obětovaly ve stánku úmluvy. Celý zákon je pro věřícího člověka, který dosáhl života skrze víru v evangelium a který dovede zákona dobře užívat, opravdu světlem a velikým požehnáním. Ovšem to zdůrazňujeme: zákon je světlem, požehnáním, pokladem moudrosti z nebe a velikým darrem Boží milosti jenom tomu člověku, který dovede zákona náležitě užívat. Takovému člověku je zákon právě tak požehnáním, jako evangelium. I zákon je dar Boží milosti. Rozdíl je pouze v tom, že každý z těchto dvou darů Božích má jinou úlohu. Musíme tomu dobré rozumět a nesmíme tyto úlohy zaměňovat. Skrze víru v evangelium docházíme nového života, skrze poslušnost zákona se učíme toho nového života užívat k slávě Boží. Evangelium nás vede k tomu, abychom přijali Pána Ježíše a v něm život věčný. Zákon nás vede k tomu, abychom už jako věřící, znovuzrození, spasení lidé měli stále více radosti, požehnání i života z Pána Ježíše. Když takto zákona užíváme, pak zákon opravdu občerstvuje naši duši, dává nám moudrost a osvěcuje naše oči jako nebeské světlo. A jsou to hlavně tři věci, v nichž nám zákon slouží jako světlo:

a) Zákon mi ukazuje můj duchovní stav

Skrze zákon je vždy poznání hříchu. Ovšem nikoli vysvobození ze hříchu. Zákon mi však ukazuje, kde mám to vysvobození hledat. Zákon je jako teplomer. Když cítím, že to se mnou není nějak v pořádku, vezmu si teplomer a změ-

řím si teplotu. Naměřím 38,2 °C a hned vím, že se mne zmocňuje choroba. Ten teplomer mi ani neřekne, jaká je moje choroba, ani mě nevyhlédí, ale posílá mě k lékaři. Ríká mi: „Jsi nemocen, jdi k lékaři, ten zjistí, co ti je a dá ti lék.“ A totéž činí zákon. Prosvití mě svým světlem až do hlubin srdce, ukáže mi, že jsem nemocen a říká mi: „Jdi k nebeskému Lékaři, jdi k Pánu Ježíši, On sám tě uzdraví.“ A tak je zákon světlem, ukazujícím ke Kristu.

Zákon je jako zrcadlo. To zrcadlo mě neumyje, ale ukazuje mi, že jsem špinavý a říká mi: „Jdi k umyvadlu a umyj se!“ A podobně i zákon mi ukazuje, že jsem samá bída a samá poskrvna. A zároveň mě vybízí: „Jdi k nebeskému Otci a všecko mu vyznej! Jdi k Pánu Ježíši! Bude ti odpuštěno a zároveň budeš i očištěn: vysvobozen z moci té nepravosti, která tě přemohla.“ A tak činíme vzácnou zkušenosť, kterou ap. Jan vyjádřil takto: „Jestliže pak budeme vyznávati hříchy své, věrný je Bůh a spravedlivý, aby nám odpustil hříchy a očistil nás od všeliké nepravosti“ (J 1,9). A tak mě zákon vede jako světlo k tomu, abych měl vždy více milosti a požehnání z Pána Ježíše, aby On sám byl vždy mým Lékařem, Uzdravitelem i Vysvoboditelem z moci hříchu.

b) Zákon jako světlo mi ukazuje cestu

Nejde jenom o problémě mého nitra. Jako člověk věřící, jako následovník Pána Ježíše jdu tímto světlem, kde je mnoho lží, násilí, podvodů a všelijakých svodů. Co tu pro křestana léček, nástrah, osidel a co tu všelijakých problémů rodinných, společenských, národních, kulturních! Často, velmi často si nevíme rady. Ale je zde zákon a ten stačí na všecko a vždycky ti dobré poradí. Nemusíš chodit na radu k bezbožným lidem, neboť Boží zákon odpovídá na všechny opravdu důležité otázky našeho pozemského života. Vždycky dovede dát nebeskému poutníkovi pravou orientaci a naplnit jej nebeskou blaženosťí (Ž 1,1-3).

Představ si, že jsi v neznámé krajině, stojíš na křížovatce cest, nikde člověčka, aby ses mohl zeptat, kterou cestou máš jít. A tu si najednou tvůj přítel, který jde s tebou, vzpmene, že má u sebe podrobnou mapu. Ihned ji vytáhne a rozloží. A hle, zde je označena každá chaloupka, každá pěšinka, každý větší strom, každý význačný balvan. Jak se ti hned lépe cestuje, když té mapě rozumíš. Teď už se nemusíš nikoho ptát a přece jdeš kupředu s naprostou jistotou, že jsi zvolil pravou cestu a že jdeš správně k vytěčenému cíli. A totéž činí zákon. Vždycky mi na každé křížovatce života ukáže pravou cestu, vždycky mi dobré poradí, jak se mám v té nebo v oné věci zachovat, aby to bylo podle Božího charakteru, vždycky mě vyděze ze zmatků a nesnází a poradí, jak žít, jak jednat, jaké stánovisko zaujmít k té nebo oné otáce života. Jde jen o to, abychom zákona správně užívali. Velikým příkladem nám jsou zde Čeští bratři. Kdykoli si pod nárazy života nevěděli s něčím rady, vždycky hledali odpověď v Kristově zákoně. Sešli se, modlili se a přemýšleli nad slovy zákona Kristova. A vždy nalezli správné řešení. Buďme jim podobní!

Ale zase nutno připomenout: zákon mi sice vždy ukazuje správnou a pravou cestu ve spletě cest ostatních, nikdy mi však nedává sílu k tomu, abych mohl po té cestě jít. A tak jsem vlastně znova vyzbízen zákonem, abych šel ke Kristu: „Zde je cesta, po níž máš jít. Ale ty nemáš síly, abys mohl po té cestě jít. Jdi ke Kristu! On ti dá sílu, které je potřebné, abys mohl vstoupit na tuto cestu a jít po ní.“ A tak mě zákon zase vede k tomu, abych měl vždy více milosti a požehnání z Pána Ježíše, aby On sám byl vždy mým pramenem síly.

c) Zákon jako světlo obsahuje také prorocké alegorie a symboly duchovních skutečností, v nich jako Kristov následovník žije.

Je to jakási obrázková kniha k novozákonním textům. Jen jeden příklad: stánek úmluvy! V nádvíří stojí měděný oltář, kousek dál měděné umyvadlo. Pak se vstupuje do svatyně, kde je zlatý oltář, na němž se obětuje vonné zápalny, je

tu také zlatý stůl s chleby předložený a je tu sedmiramenný svícen. Odtud se vstupovalo do svatyně svatých, kde byla truhla smlouvy a v ní nádoba s manou, desky zákona a prut Aronův. Jak živě a plasticky je tu zobrazena Boží cesta za člověkem: Ježíš Kristus, jenž je ve svatosvatyni svého charakteru Prorok, Král a Kněz, vstupuje do svatyně svého pozemského života, aby zde oslavil Boha libou vůni své obětavé lásky, aby byl „chlebem života“ a „Světem světa“. A potom na konci života, čistý a bez poskrny, obětuje sebe sama za nás, aby nás vysvobodil z trestu za hřích i z moci hřichu. Tak šel Pán Ježíš za člověkem. A pojďme nyní směrem opačným, od měděného oltáře v nádvoří do svatyně a do svatyně svatých. Jak živě a plasticky je tu zobrazena naše cesta k Bohu! Když jsme dosáhli odpuštění vin pro krev Božího Beránka a když se denně posvěcujieme, obmýváme Slovem Božím, můžeme vstoupit do svatyně naší služby Bohu: Zde jsme povoláni k úloze zvěstovatelé: neseme lidem Krista — chléb života. Zde jsme povoláni k úloze svědecké: uskutečňujeme Kristův život a jsme tak „světem světa“.

Zde jsme povoláni k úloze obecenské: Oslavujeme Pána Boha tím, že mu obětujeme duchovní oběti, především sami sebe (Ř 12,1-2), a že v něm samém je naše síla a radost. A brzy vstoupíme do nebeské svatyně, abychom byli věčně před tváří Boha, jenž je na věky nás Prorok, Král i Kněz.

Už tento jeden jediný příklad je nám jistě názorným poučením, jaké poklady Boží moudrosti jsou skryty v zákoně pro toho, kdo zákona náležitě užívá. Jak nám zákon velice pomáhá k tomu, abychom duchovní skutečnosti Nového Zákona mohli vidět opravdu živě, plasticky, trojrozměrně, konkrétně a v nejrůznější perspektivě a v nejrozmanitějším logickém seskupení. Všechny ty starozákonné obrazy jsou jakési alegoricko-symbolické výtvarné „zkratky“, které nám zobrazují duchovní skutečnost tak názorně a zhuštěně, že se musíme jen s obdivem a s úctou sklánět před přesnou a zároveň bohatou obrazotvorností Ducha svatého, který celá staletí a tisíciletí napřed zobrazuje budoucí skutečnosti v Kristu.

A tak nejen evangelium, nýbrž i zákon je světem a nesmírným darem Boží milosti. Je světem, které nám svítí do našeho nitra a ukazuje všechny naše nemoci a poskrny, abychom si nikdy nezalibovali v sobě, nýbrž abychom se v počtu býd a nemohoucnosti stále vinili ke Kristu. Je světem, které nám svítí do světa a ukazuje, jak máme tímto světem následovat Krista. A konečně je světem, které nám svítí kupředu a vzhůru na nebeské skutečnosti v Kristu. Díky Bohu za toto světlo, které učí nás, dítky Boží, jasně vidět do sebe i kolem sebe i do věčnosti duchovních skutečností!

J.KZ

POSLUŠNOST

„Aj poslouchati lépe jest, nežli obětovati ...“

1. Samuelova 15,22

Následující příhoda se stala v Zaire. Malý chlapec, který žil se svými rodiči na misijní stanici, si jednou hrál na dvoře před domem. Najednou zaslechl naléhavý hlas svého otce, který vycházel z verandy domu: „Filipe, okamžitě mne poslechni! Rychle se polož na zem!“ Hoch bez váhání splnil otcův příkaz. „A nyní se plaz ke mně, jak nejrychleji to dokážeš!“ Filip bez otázek uposlechl otce a za malou chvíli už byl v tatínkově náruči. Když se otočil zpátky a podíval se na strom, pod kterým si hrál, spatřil velikého jedovatého hada visícího na jedné větví. Chlapec mohl zaváhat, a tak, jak to dělají jiné děti se zeptat otce: „Proč chceš, abych to udělal?“ Nebo mu mohl odpovědět: „Hned to bude, jen co skončím s hrou.“ Ale on okamžitě uposlechl, bez výhrad a vytáček. A jeho poslušnost mu zachránila život.

Saul byl neposlušným králem. Věděl, co má udělat, ale myslil si, že jeho cesta je lepší než ta, kterou pro něho připravil Bůh. Brzy poznal cenu, jakou musí zaplatit za svou neposlušnost. Ztratil království!

Žádáli od nás něco Bůh, pak si berme příklad z malého Filipa, ne ze Saule. Upřímnost své výry v Boží slovo a skutečnou lásku k Pánu Ježíši dokážeme velmi jednoduše: Svou naprostou postušností, bez otázek a bez výmluv.

hk

ROZHOVOR RODIČŮ ...

NEDÁVNO u nás proběhl zajímavý rozhovor. Jeden z mladých manželů se zeptal: „Poradte mi, co si myslíte o zaměstnanosti žen?“

Maminka tří malých dětí se chopila slova: „No, já s tím mám zkušenosť. Když byly nejmladší dcerce tři roky, šla jsem do práce. Dělala jsem v mateřské školce a tak jsem ji tam mohla mít s sebou. Začala však, ale i ostatní děti, být nemocná, mívala jsem často paragrafy, z toho vyplývaly problémy a narážky v zaměstnání, tak jsem se s manželem rozhodla, že zůstanu doma. Není to jednoduché. Finanční situace není růžová, ale s Boží pomocí to jde. Mám však pocit, že mám málo kontaktů s lidmi, že jsem pořád jenom doma s dětmi, jako bych byla v nějaké uličce. Jsem ráda, že můžu chodit do shromáždění a že se často setkávám s věřícími. Je toho však málo, postrádám více kontaktů s lidmi.“

Nato se ozval asi sedmatřicetiletý otec čtyř dětí s možností o něco vyššího výdělku: „Mám čtyři děti a moje žena je už jedenáct let doma. Máme sice méně peněz, ale dá se to vydržet. Cítím to a z Božího slova to také tak vyplývá, že žena se má starat dobře o své děti. Je pohodlné, když jde do práce, je více peněz, ona má pocit, že se realizuje, ale je lepší, když je doma. Nemusí děti odbývat. Vidím, že je to nenahraditelná investice, která se penězi měřit nedá. Máme radost, když vidíme, jak moje rodina žije spolu, jak se o všechno dělíme. Je to krásné, když na zahrádce tatínek připraví záhon, ma-

minka nařádkuje a děti tam spolu napichají zrnka hrášku. To je pak národní hrášek. Je třeba umět hospodářit. Nekupovat hlouposti, ale rád dám stovku na to, abychom spolu se staršími dětmi koupili krásný atlas.“

Po chvíli mlčení, v něž se rozhosila úcta, se ozval další otec, tentokrát dvou již odrostlých dětí: „Moje žena je doma už šestnáct let. Plat nemám velký, vím, že bez Boží milosti a pomocí bychom to nemohli utáhnout. Když začaly naše děti chodit do školy, vzala si nás učitelka stranou a zeptala se: – Vy jste s dětmi doma, že? – je to poznat, vaše děti jsou úplně jiné. – Kdyby moje žena chodila do práce, asi bychom měli více peněz, ale já bych nemohl dělat to, co dělám, mám na mysli sborovou práci. Velice dovedu pochopit, co říkala tady maminka tří dětí, že se jí stýká po lidech, po uplatnění. Moje žena má práce dost, dělá mi vlastně sekretářku. Myslím, že pokud je žena doma a zdá se jí, že má málo uplatnění, měl by ji muž zaměstnat. Ve věřící rodině je k tomu vždy dost příležitostí. Víme, že moje žena má být doma a cítíme, že nám právě proto Bůh tolik žehná. Můžeme se na Něho spolehnout.“

Nechtěl bych, aby to vyznělo jako zásada, kterou nelze porušit, ale tyto tři odpovědi jsou dostačující na první otázku: má být žena zaměstnaná? – Lze doporučit, aby žena byla doma, ale nakonec to vždy je na odpovědnosti manželů.

odposlechl vý

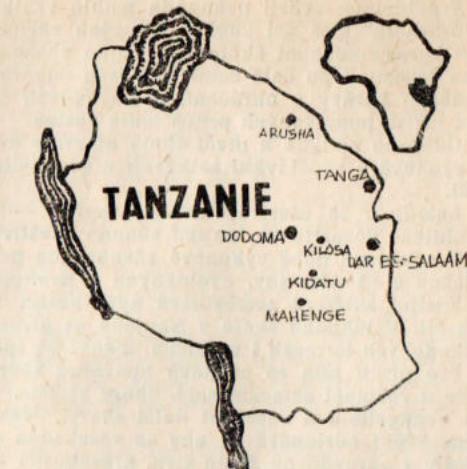
Páne, Ty jsi jiný

Zastavil ses u vrchního celního inspektora,
kterým všichni pohrdali.
Volal jsi k sobě děti,
když je ostatní chtěli odhánět.
Zastal ses cizoložnice,
od níž se všichni odvraťeli.
Odpustil jsi Petrovi,
když zatratil sám sebe.
Chválil jsi chudou vdovu,
která vrhla do chrámové pokladnice
své poslední dva groše
a nikdo si jí nevšiml.
Slíbil jsi zločinci nebeské království ve chvíli,
kdy mu všichni přáli peklo.
Povolal jsi Pavla, aby tě následoval,
zatímco ostatní se před ním třáslí
jako před nejzarytějším pronásledovatelem.
Utekly jsi před slávou,
když Tě chtěli prohlásit králem.
Miloval jsi chudé,
i když jen bohatí něco znamenali.
Uzdravoval jsi nemocné,
kteří byli všemi opuštěni.
Mlčel jsi, když Tě všichni obviňovali,
když se Ti posmívali a políčkovali Tě.
Zemřel jsi na kříži,
zatímco ostatní klidně slavili Paschu.
Vzal jsi na sebe cizí vinu,
zatímco všichni ostatní provinilci si myli ruce
na znamení své neviny.
Vstal jsi z mrtvých,
když si všichni mysleli,
že už je všemu konec.

Pane Ježíši, děkuji Ti, že jsi jiný!

přel. tp

BRATRSKÉ SBORY V TANZÁNII

Sjednocená Tanzanská republika má 939 704 km². Je to země rovin a náhorních plošin. Některé vyvýšeniny jsou sopečného původu, jako např. nejvyšší hora Afriky Kilimandžáro (5895 m). Podnebí je tropické. Období dešťů na jihu od prosince do května určuje zemědělskou činnost. Oblast Ruvuny je nesmírně úrodná právě díky monzunům.

Politický a hospodářský vývoj země určuje Revoluční strana Tanzánie. Prezident Ali Hassan Mwinyi jako nástupce dlouholetého prezidenta Nyerera chce budovat „ujamaa“, tanzanskou společnost tak, aby slučovala hodnoty tradičního jednání a myšlení s idejemi socialismu.

Tanzánie má asi 21 mil. obyvatel (v roce 1912 jen 4,5 mil.), mimo Afričanů jsou zde Asiaté, Arabi i Evropané. Oblasti s dobrými hospodářskými podmínkami jsou přelidněny, jinde jsou neosídlené oblasti.

Obyvatelstvo se člení asi na 120 kmenů různých velikostí, řečí a zvyků. Společnou řečí Tanzánie je svahilština, kterou na světě mluví více než 60 mil. lidí. Téměř 50 % obyvatelstva je mladší 15 let. Je zavedena povinná školní docházka, je však značný nedostatek škol a učebních pomůcek. Asi 80 % obyvatel dovede číst a psát. Obyvatelstvo se dělí asi na 32,5 % mohamedánů, 44,5 % křesťanů a 23 % animistů (přírodní náboženství). Je zde náboženská svoboda, takže i práce bratrských sborů je zde možná bez překážek.

Tato práce začala na jaře 1957, kdy Friedrich Nusch a Wilhelm Kunz (navštívili letos i naše sbory v ČSSR) přišli poprvé do Mbésy. Sultán Mataka dal tenkrát souhlas k jejich činnosti. Byla to odvaha viry začít pionýrskou práci příslibem, že zde vybudují nemocnici. Vždyť tenkrát nebyli k dispozici ani lékaři, ani nezbytné peníze.

Misijní služba byla od pravopočátku spojena s praktickou pomocí (nemocnice, sirotčinec, škola). Ta otevřela cestu k srdcem Afričanů. Boží láska byla zvestována slovy i činy. Dnes po více než 30 letech se pracovní pole rozprostírá od Indického oceánu (Mtwara, Lindi) až k jezeru Nyasa (Malawi) na západní hranici země v rozpětí asi 800 km. Na ploše asi 160 000 km² tam bydlí asi 2,5 mil. obyvatel.

Pravidelnou zvěstí evangelia mohlo vzniknout na 68 sborů. „Kanisa la Biblia Tansania“ čítá asi 2000 pokřtěných věřících. Prostřednictvím Emauzské biblické korespondenční školy lze poštou obsáhnout celou Tanzánii. Přeložené knihy se rozesílají po celé zemi. Zde jsou dokořán otevřené dveře a z různých míst přicházejí zprávy o obrácení, o změněných životech a odevzdání se do služby Pánu Ježiši, podnícených právě touto cestou.

Odborné učiliště a dívčí škola otevřely dveře „dovnitř“ — mladá děvčata se při výchově a vzdělávání setkávají s evangeliem. Mnoho se jich obrátilo k Pánu Ježiši.

Letadlem se otevírají dveře „shora“ — místa, která byla v období dešťu jen obtížně dosažitelná, lze teď snadno navštívit letecky.

V současné době vykonává různorodou práci 40 evropských spolupracovníků společně s 21 Africany, uvolněnými i z evangelizační a učitelské práci Kanisy.

Misijní zařízení zaměstnává nyní kolem 130 domácích odborných a pomocných sil. V biblické škole v Nanjoka se připravují bratři a sestry v seminářích, krátkodobých kurzech i v delším období na spolupráci v díle Pána.

Pro příští léta se očekává upevnění sborů, prohlubování jejich duchovního života a rostoucí samostatnost. Sbory se musí učít být samostatné, schopné samy řídit evangelium a zakládat další sbory. Očekává se i probuzení mezi obyvatelstvem. Přání misionářů je, aby se všeobecná náklonnost a sympatie k evangeliu změnily v opravdovou živou víru, přesahující všechna kulturní i náboženská omezení a měniči život lidí. Kéž i naše sbory jsou nové uchváceny a proniknutы modlitbami, velebením, novými písničkami, evangelizací, růstem a očišťováním — k Boží cti a chvále!

Podle Wort und Werk č. 7/88 připr. tp

OTÁZKY A ODPOVEDE

Dňa 7. 11. 1988 sa dožil známy americký evanjelista Billy Graham 70 rokov. Popri želaniach mnohého Božieho požehnania chceme na stránkach nášho časopisu uverejniť niektoré jeho odpovede na otázky, ktoré dostával od mnohých čitateľov z rôznych kútov sveta. Otázky a odpovede boli spracované v jeho knihe „My Answer“ — „Moja odpověď“. V tomto čísle uverejňujeme tri otázky a odpovede všeobecného charakteru. Otázky kládli veriaci Iudia.

Otázka: Pred nejakým časom som o svojom priateľovi rozšíril malú klebetu. Nemyseľ som to nijako zle, ale táto klebeta sa stala príčinou skutočného pohoršenia. Cítim sa spoluvinný. Čo môžem urobiť?

Odpoveď: Klebeta je hriech. To je v Biblici celkom jasne vyjadrené. Ne môžeme svoje slová vrátiť naspäť a tieto rastú a rozširujú sa. Poznáte tú hru, keď susedi susedovi niečo pošepká a ten to zas pošepká ďalšiemu susedovi. Na konci radu z toho vyšlo niečo úplne iné, ako bolo na začiatku. Práve tak je to s klebetou.

I tu nám dáva Biblia dobrú radu pre každodenný život. Je napísané: „Niekto hovorí nerozvážlive, ako keby bodal mečom; ale jazyk můdrych je hotovým liekom“ (Pr 12,18).

Chodte ku svojmu priateľovi, povedzte mu, že je vám to ľúto, že ste na tej klebete spoluvinný a potom svojho priateľa obhajujte, kde len môžete.

Rozprávajte iným, čo dobrého o tom človekovi viete a budete prekvapený, ako to obřastní vás i iných.

Otázka: Viem, že Biblia hovorí, že máme svojim nepriateľom odpúšťať. Nemám vlastne nepriateľov. Je tu len jeden človek, ktorý mi raz spôsobil bezprávie. Tomu jednému nemôžem odpustiť. Skutočne si myslíte, že ma Boh kvôli tomu jednému človekovi odsúdi?

Odpoveď: Krestan je hotový odpúšťať iným, to ho odlijuje od nekresťana. Aj Iudia, ktorí nie sú kresťania, majú radi iných a majú priateľov, ale Pán Ježiš povedal, že tých druhých majú radi preto, že oni majú radi ich. To je ľahké. Od kresťana sa žiada viac, teda aby mal rád aj tých, ktorí sú proti nemu. Ak ste sami okúsil odpustenie od Boha, potom nemôžete inak, ako tiež iným odpúšťať. Pán Boh vám odpustil taký dlh, že už viac nemôžete s inými účtovať.

Chcete skutočne jednať ako ten služobník, ktorý mal skladaf účty kráľovi a mal zaplatiť veľký dlh? Prečítajte si podobenstvo u Matúša 18,23 a ďalej.

Pán Ježiš nám nakoniec dáva vážne varovanie: Tak i Otec môj nebeský učiní vám, ak neodpustíte jeden každý svojmu bratovi zo srdca ich previnenia.

Odplácať rovnakým je svetské. Kvôli Pánovi Ježišovi máme jednať inak. Skúsite, že budete môcť byť naozaj šťastný len vtedy, keď v tejto veci prekonáte samého seba.

Otázka: Hovoríte, že krestan má o svojom Pánovi svedčiť. Som krestan, ale som veľmi hanlivý a nemám dar reči. Musím svedčiť tak isto ako tí, ktorí sú hovoríť ľahšie?

Odpoveď: O Pánovi môžeme svedčiť rôznym spôsobom. Hovorenie nie je vždy najlepším spôsobom vydávania svedectva. Slová sa rýchlo zabudnú, ale láskavé jednanie alebo poskytnutá pomoc sa hlboko vráva do pamäti. Azda by ste sa vedeli lepšie vyjadriť písomne ako ústne. Už ste niekedy myšleli na to, že by ste mohli výdať niekomu svedectvo dopisom?

Ale so svedectvom je to ako s radom mnohých iných vecí. Mnoho robí cvik. Nevyhýbajte sa teda vyslovenému svedectvu a využívajte aj iné príležitosti a možnosti. Vaša istota a radosť bude rástť prípad od prípadu.

spr. jk

ZPRÁVY ZE SBORŮ

S radostí sdělujeme spoluwykoupeným, že po delších jednáních kolem projektu rekonstrukce sborového domu jsme 11. 10. 1988 dostali stavební povolení a mohli jsme začít s adaptací zakoupeného domu pro potřeby sboru.

Za dva dny poté byla vybagrována stavební jáma pro přistavbu (co do rozsahu zhruba srovnatelná s původní stavbou) a během víkendu jsme vykopali základové pásy. Ty už jsou zabetonovány a vedle vykopaná jáma je plná hašeného vápna pro příští rok.

Během zimního období bychom rádi provedli vybourání starého zdíva v prvním patře budovy a začali práce s výměnou stropu.

Chceme vyjádřit vděčnost Pánu, který nás předivně vedl a žehnal nám ve všech našich potřebách. Chceme poděkovat všem bratřím a sestrám, kteří na nás myslí na svých modlitbách i finančním příspěvkem. Nemáme v našich sborech zvykem zveřejňovat jednotlivce, chceme však touto cestou projevit vděčnost těm, kdo pro nás mají otevřené srdce. Svou vděčnost chceme vyjádřit i státní správě včetně správy města Vsetína za to, že nám v jednáních vycházeli s porozuměním vstříc a umožnili nám započít toto dílo.

Věřící ze Vsetína OSTRAVA. V závěru tohoto roku chceme tímto způsobem poděkovat všem bratřím a sestrám, kteří nám účinně pomáhali při rekonstrukci a přistavbě sboro-

vého domu a kteří na nás mysleli na svých modlitbách. Prožívali jsme chvíle radosti z vykonané práce, ale i zármutku a modlitebních zápasů. Sborový dům dostal svůj vnější vzhled, byly provedeny omítky, ale i uvnitř práce pokračují k cíli. Věříme, že nám Pán projeví svou milost i při dokončovacích pracích a že i vy budete s námi spojeni přímluvnými modlitbami. Věřící ostravského sboru

Dne 30. 8. 1988 se dožila požehnaných 80 let sestra EMILIE KEJKLÍČKOVÁ z Ústí nad Labem – Předlice. Už padesát let je vlastnictvím Pána Ježíše. Těšíme se z jejích pravidelných návštěv ústeckého sboru i jejich modliteb za práci na vinici Páně. Její život je nám příkladem věrnosti. Do dalších let jí přejeme mnoho zdraví a Božího požehnání.

Sbor věřících v Ústí nad Labem

V pondělí 14. 11. 1988 byla povolána do nebeských přibytků ve věku 75 let sestra RUŽENA HOLÁ ze vsetínského shromáždění. Od svého mládí, kdy uvěřila v Pána Ježíše, žila příkladný život služebnice svého Pána, na kterou se plně vztahují slova „Chvály statečné ženy“ v Př 31,10nn. Vždy ochotná pomoci, ať už šlo o úklid sborových prostor či o pohledání dětí, či o návštěvu starých a nemocných spoluživoucích nebo o jakoukoliv jinou potřebnou práci. Byla rovněž věrnou spolupracovnicí při tvorbě našeho časopisu po celou dobu jeho existence; většina čísel prošla jejima rukama ať už při brigádách v tiskárně nebo při expedici. Vzpomínáme vděčně na její tichý skromný život bez nářků a stýskání i na její napomínání jako „matky v Kristu“ a těšíme se na shledání ve věčnosti. Věříme, že Pán také vyplní mezeru, vzniklou jejím odchodem.

—r

Milý brat JOZEF RENCZOK z Gemerskej Hôrky je už u Pána. Odišiel k Nemu 18. 11. 1988. Bol to milý a úprimný brat, ktorý sa nehanbil za evanjelium Kristovo. Vedľ spolu s manželkou poskytovali svoj dom pre návštěvy bratov od roku 1950 a u nich bývalo zhromaždenie okolo 15 rokov. Mali úzke obecenstvo s veriacimi z Batizoviec. Milej sestre Renczokovej prajeme mnoho milosti a potešenia od Pána. Vernosť a láska s pohostinnosťou milého brata nám zostávajú prikladom k nasledovaniu.

—or

Z Havířova odešel k Pánu bratr GUSTAV JURCZEK. Již před 12 lety prožil těžký infarkt a klinickou smrt. Pán mu prodloužil čas pozemského života až do 30. 9. t. r. Dožil se 65 let. Okusil dotek smrti, a tím více si cenil dotyku spasitelné milosti v Kristu Ježíši. Dokonalé spasení spočívá v tom, že žalobce, který vlastní veškeré materiály proti nám, je musel vydat našemu Zástupci a Spasiteli, který je zrušil přibitím na kříž (Ko 2,14) na důkaz odpustění. A tak od té chvíle platí, že jsou „blahoslaveni mrtví, kteří v Pánu umírají“ (Zj 14,13).

Havířovské okolí se však loučilo i s dalšími věřícími, kteří byli trvalou a věrnou součástí našich shromáždění. Ve věku 70 let byla odvolána Pánem milá sestra PAVLA ŠTEFKOVÁ z Havířova, a to právě v den svých narozenin. Za několik dní ji následoval i její tělesný bratr GUSTAV TOLASZ ve věku nedožitých 75 let. Milý bratr svou pravidelnou docházku až do konce pozemského života do shromáždění v Horní Suché a v Životicích byl oporou těmto sborečkům. Loučení nebývá milé a příjemné, ale my čekáme na nové setkání s těmi, kteří nás v Pánu předešli.

—šek

70. výročí naší československé státnosti

„Věřím i já Bohu, že po přejití vichřic hněvu vláda věcí tvých se zase k tobě navráti, ó lide český!“ Jeden lid — a přece násilně rozdelený ve svém dějinném zápase o své bytí, a neustále zotrocovaný ... Ten český přece jen míval svou historickou státnost, kterou ztratil před třemi sty léty, ale ten slovenský ji ztratil již se zánikem Velkomoravské říše před tisíci léty maďarského područí. Zcela odlišné podmínky pro kulturní i politický zápas národního a sociálního cítení! A přece dochází k onomu zázraku národního obrození a jeho vyústění v jednotu československého lidu — a jeho státnosti! Kdo by nevpomněl jedinečné spolupráce T. G. Masaryka a M. R. Štefánika s domácím obojtem při kladení základů naší první státnosti — a neviděl s vděčností vyplňovanou jasnozřivost výry J. A. Komenského? Kdo by neocenil odkazy našich duchovně mravních a národních buditelů: „Ktož sú Boží bojovníci a zákona jeho?“, „Milujte se, pravdy každému přejte!“, „Živ bud národe, posvěcený v Bohu! Neumřej!“ ... Jak úzce byla vždy otázka svobody národní spjata se svobodou náboženskou a sociální! Dnes jsme přece jen po mnohých těžkostech o kousek dálé, když vidíme PRAVDU v její jednotě všech „svobod“ v kontextu světového boje za MÍR. Jsme šťastni, že smíme znát Cestu, Pravdu a Život — Ježíše Krista, našeho Pána — ve smyslu našich dějin a svým životním posláním šířit jeho pokoj všude tam, kam nás Boží milost postaví. Tak vzpomínejme vděčně a budme si i my vědomi své dějinné odpovědnosti (Ef 5,16; Ko 4,5).

Z programového prohlášení vlády ČSSR, uveřejněného v tisku dne 9. 11. 1988, uvádíme:

„Citlivě přistupujeme k oprávněným náboženským potřebám věřících a církví, garantovaným ústavou i zákonem. Záleží nám na tom, aby jejich zabezpečování posilovalo dobré vztahy mezi nimi, státem a společností. Zároveň bude vláda — a v tom počítá i s podporou věřících i církví — čelit těm silám ze zahraničí i doma, které by chtěly zneužívat výry či církví k narušování společenského pořádku a k politickým útokům proti státu.“

Za účasti více než 280 církevních představitelů se dne 10. 11. 1988 v Praze sešel na slavnostním zasedání k 70. výročí vzniku Československa výbor církevních a náboženských činitelů ČSSR, sdružující nejvyšší činitele a představitele všech církví a náboženských společností v ČSSR.

Po duchovním slově biskupa J. Lebedy na něm moderátor výboru děkan slovenské evangelické bohoslovecké fakulty v Bratislavě K. Gábriš přivítal předsedu vlády ČSSR L. Adamce a další hosty. Předseda vlády ČSSR L. Adamec ve svém vystoupení zdůraznil úsilí našeho socialistického státu a federální vlády o co nejlepší vztahy s církví a věřícími. Budeme je upěvňovat v duchu vzájemné důvěry a společných zájmů, řekl a vyjádřil přesvědčení, že věřící se budou aktivně podílet na budování naší socialistické vlasti.

Celní představitelé církví vyjádřili plnou podporu programu dalšího socialistického rozvoje naší vlasti. V přijatém prohlášení se mj. uvádí:

„Obracíme se v tomto duchu k věřícím, aby se k těmto cílům napřeli jak ve svých modlitbách, tak na svých pracovištích a v našem společném náboženském a církevním žití.“

Z OBSAHU XX. ROČNÍKU

BIBLICKÉ VÝKLADY

- Bartimeus — 66
- Bůh zná naše cesty — 112
- Dobrá stránka — 127
- Druhá zkušenost — 5
- Hodnota mého života — 38
- Chození ve světle — 100, 136
- Jména Spasitele - Přímluvce — 125
- Kalich — 80
- Moc nad živly přírody — 83
- Nádoby — 18
- Otec a syn — 53
- Podobenstvo o robotníkoch — 39
- Posvěcení — 121
- Posvěte se k zítřku — 128
- Poznámky k Panoramé — 32, 74, 117,
- Pozoruhodní služebníci — 92
- Sedmerý člověk (schema) — 41
- Skrytá síla duše — 1, 40, 58, 95, 102,
- Světlo v životě křestana — 14
- Vstav, šel za Ním — 36
- Vykúpení a vedení — 16
- Vykupitel — 78
- Zákon je světlo — 136
- Žijte v Kristu Ježíši — 60

O MODLITBĚ

- Modlitba a překážky — 1
- Modlitba v akci — 25
- Modlitba za shromáždění — 73
- Před Tebou, Pane — 49
- Sám s Bohem — 76
- Zkušenost s klíči — 20

PRAKTICKÉ RADY

- Ako potešovat a povzbudzovať — 124
- Bratrské hodiny — 28
- Ja a dom moj — 105
- Jak se pozná starší — 17
- Křestan a odpočinek — 8
- Křestan v zaměstnání — 107
- Naše dary — 21

Rodičům k zamyšlení — 22

- Rozhovor rodičů — 139
- Správcovia Božej milosti — 12
- PŘÍKLADY, ZKUŠENOSTI, POVZBUZENÍ**
- Bůh byl s ním — 73
- Bývajú v tvojom dome — 7
- Jen ústy — 31
- Nočná skúsenosť — 88
- Otzáky a odpovede — 142
- Poslušnosť — 138
- Potešujte moj lud — 97
- Slyšeli jsme ve shromáždění — 19
- Tri sluby — 132
- Učíme se od mravence — 64
- Verní služebníci — 77
- Velká životní krize — 98

EVANGELIZACE A SVĚDECTVÍ

- Cesty — 24
- Co je a co není evangelizace — 48
- Dokonalý člověk — 3
- Mé rozhodnutí — 23
- Mé svědectví — 110
- Nebo a peklo — 4
- Příhoda ve vlaku — 87
- Samospravedlivý — 125
- Šanca pre všetkých — 120

BÁSNĚ

Ja som dvore — 35

- Kvítek — 104
- Pane, Ty jsi jiný — 140
- Pochybnost — 10
- Zázraky dnes — 89

Z HISTORIE I SOUČASNOSTI

- Amerika — návštěva — 48
- Bunyan — 84
- Ghándí — 108
- Rusko — 1000. výročí — 44, 56, 94
- Tanzánie — misijní pole — 141
- Těšínsko — začátky sborů — 71

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

tímto číslem jsme ukončili dvacátý ročník našeho časopisu. Jak vyjádřit vděčnost drahému Spasiteli za to, že od roku 1969 mohly stránky Živých slov přinášet do vašich domovů slova potěšení, povzbuzení, napomenutí a různých pohledů do vzácné knihy knih? Ještě větší pokorou a závislostí na Pánu, který skrze svého Ducha mění litery písma v živou Boží řeč k nám. Jsme vděční také státní správě, že k jubileu časopisu nám předala vzácný dar ve formě zvýšení počtu výtisků. Rovněž děkujeme pracovníkům tiskárny MTZ ve Valašském Meziříčí, ale i v Ostravě, kteří našim potřebám vycházejí vstříc. Do roku 1989 vám přejeme nové zkušenosti s Pánem na cestě víry, lásky a naděje.

Vaše redakce a administrace